Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M.Dukes, A.Oppelik,J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, AntonMesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 244. Braşovŭ, Sâmbătă 5 (17) Noemvrie 1888.

Braşovŭ, 4 Noemvrie v.

Alaltaerĭ ne-a comunicatŭ o telegramă din Berlinŭ scirea, că în cercurile bine informate de acolo esistă temerea, cumcă se vorŭ reîntórce stările de nelinişte dela începutulŭ anului.

Tóte scirile din dilele din urmă şi telegramele ce le-amŭ primitŭ adĭ dau dreptate cercurilorŭ din Berlinŭ, ca sĕ aibă astfelŭ de temerĭ.

Foile oficióse italiene spunéu în dilele din urmă, că periculŭ e mai ameninţătorŭ decâtŭ din partea vestică decâtŭ din ostŭ, ér pressa germană oficiósă în frunte cu diarulŭ cancelarului Bismarck a pornitŭ totŭ în dilele din urmă o campanie violentă contra Franciei, încercându-se a o înfăţişa ca avêndŭ tendinţe rĕsboinice.

Neliniştea Germaniei a pricinuit'o cu deosebire bugetulŭ celŭ mare alŭ ministerului francesŭ de rĕsboiu, bugetulŭ ordinarŭ şi estraordinarŭ, care se urcă la unŭ miliardŭ de francĭ. Unŭ asemenea bugetŭ nu se póte motiva, dicŭ diarele germane, decâtŭ numai în vederea intenţiunilorŭ rĕsboinice ce le are Francia.

Imediatŭ după acéstă campaniă diaristică, veni scirea, că statulŭ majorŭ germanŭ stă prin curierĭ în continuă comunicaţiune cu statulŭ majorŭ italianŭ, care a trimisŭ ca de probă statului majorŭ germanŭ planurile de mobilisare ale armatei italiane.

In timpŭ ce pressa germană şi italiană înfăţişéză atâtŭ de periculósă situaţiunea în vestŭ, unŭ ordinŭ alŭ Ţarului rusescŭ dispune sĕ se facă schimbărĭ esenţiale în dislocările de trupe la graniţa din vestŭ, o mĕsură care însemnéză constituirea corpurilorŭ de armată nu atâtŭ pentru o mai uşóră administrare, cum dicŭ foile rusescĭ, câtŭ mai multŭ pentru o mai sigură conducere a trupelorŭ şi pentru o mai strînsă concentrare a lorŭ. In acelaşĭ timpŭ se îndeplini contractarea împrumutului de cincĭ sute milióne francĭ făcutŭ de Rusia în străinătate, partea cea mai mare în Parisŭ şi în Londra.

Tóte acestea au produsŭ mare nelinişte în Berlinŭ, căcĭ după cum ne comunică telegramele de adĭ, acolo se consideră împrumutulŭ ca fiindŭ făcutŭ pentru scopurĭ de înarmare, ér schimbările în dislocarea trupelorŭ ruseşcĭ suntŭ declarate ca fiindŭ menite sĕ întăréscă trupele concentrate la graniţa vestică a Rusiei.

Cei din Berlinŭ sciu sigurŭ şi aceea, că garnisónele din districtele vestice au fostŭ întărite încă cu două divisiunĭ de infanteriă şi că alte două-trei divisiunĭ sunt disponibile pentru acelaşĭ scopŭ. Peste două-spredece corpurĭ de armată rusescĭ se află în prima linie în faţa graniţelorŭ germană, austro-ungară şi română, cu alte cuvinte o armată ce trece cu multŭ peste o jumătate de milionŭ de ómenĭ.

Ţinêndŭ sémă de tóte acestea, orĭ-cine va ajunge la convingerea, că e cu neputinţă sĕ se mai prelungéscă multŭ timpŭ acéstă stare de lucrurĭ, care ţine în continuă nelinişte şi nesiguranţă poporele şi care le aduce ruina financiară şi economică.

Insuşĭ Regele Belgiei a descrisŭ unei deputaţiunĭ, ce a primit'o, situaţiunea Europei ca fiindŭ plină de pericule.

Pe timpulŭ acesta de obiceiu se rĕspândeau scirĭ rĕsboinice. Aşa s'a întêmplatŭ acum unŭ anŭ, aşa în anii trecuţĭ. De astădată însĕ faimele de rĕsboiu suntŭ de-o fatală actualitate, căcĭ chiar décă n'ar scrie nimicŭ foile oficióse şi n'ar vorbi nimicŭ Regii, arŭ fi cifrele bugetelorŭ de rĕsboiu, ale împrumuturilorŭ şi ale armatelorŭ, carĭ ar vorbi cu limbĭ de focŭ.

DIN AFARA.

Radicalii francesĭ se 'ncércă sĕ înlocuiască autoritatea guvernului prin acţiunea comisiunilorŭ parlamentare. Deputatulŭ radicalŭ Wickersheimer a propusŭ de curêndŭ sĕ se înfiinţeze unŭ *comitetŭ diplomaticŭ*, constătătorŭ din 12 deputaţĭ şi 8 senatorĭ, căruia sĕ i-se facă cunoscute tóte instrucţiunile ce ministrulŭ de esterne le dă agenţilorŭ din streinĕtate; comitetulŭ sĕ'şĭ dea mai departe părerea asupra tuturorŭ tractărilorŭ şi sĕ esamineze tóte tractatele şi convenţiunile înainte de a se încheia. Deputatulŭ şĭ-a motivatŭ propunerea cu aceea, că nu e cu putinţă sĕ se comunice de pe tribuna parlamentului tóte documentele diplomatice, şi de aceea se sustrage dela orĭ-ce controlŭ şi se esercită în secretŭ tocmai acea parte a activităţii guvernului, care ar puté aduce ţera în periculŭ. Wickersheimer speră dela influinţa comitetului o órecare continuitate în conducerea politicei esterne şi unŭ controlŭ efectivŭ alŭ acesteia de către parlamentŭ. *Unŭ ordinŭ alŭ Ţarului* desfiinţéză districtulŭ militarŭ Charkov şi guvernamentele Cernigov, Pultava, Kursk şi Charkov, care aparţinŭ acelui cercŭ, se încorporéză în privinţa administraţiunei militare la districtulŭ militarŭ Chiev. Guvernamentele Orelŭ şi Voroneş se încorporéză la districtulŭ militarŭ Moskva. Cerculŭ Scincin din guvernamentulŭ Lomşa se trece dela districtulŭ militarŭ Varşovia la districtulŭ militarŭ Vilna, cerculŭ Hotinŭ din guvernamentulŭ Basarabia se trece dela districtulŭ militarŭ Odessa la districtulŭ militarŭ Chiev. Unŭ ordinŭ ministerialŭ privesce amĕruntele schimbărilorŭ ce se facŭ prin ordinulŭ împĕrătescŭ în administraţiunea militară.

Monitorulŭ imperiului germanŭ publică *tractatulŭ anglo-germanŭ privitorŭ la Africa ostică*, încheiatŭ la 3 Noemvre n. pentru blocarea litoralului osticŭ african cu învoirea Sultanului din Zanzibarŭ, care e stăpânŭ peste acestŭ litoralŭ. Ca motivŭ alŭ blocării se aduce estinderea inimiciţiilorŭ comerciantilorŭ arabĭ de sclavĭ contra suprimării comerciului cu sclavĭ şi contra comerciului legitimŭ alŭ popórelorŭ creştine cu indigenii, ér ca scopŭ alŭ acestei mĕsurĭ e visitarea corăbiilorŭ, sub orĭ-ce bandieră arŭ fi, ale care arŭ da bănuială, că sprijinescŭ comerciulŭ cu sclavĭ şi că întroducŭ arme şi moniţiunĭ în Africa ostică. Fiind-că comerciulŭ cu Negri şi inimiciţiile Arabilorŭ se întindŭ până pe teritoriulŭ portugesŭ, se declară, că e de doritŭ sĕ se obţină şi cooperarea Portugaliei. Conformŭ învoelei, admiralulŭ englesŭ şi celŭ germanŭ în Zanzibarŭ au sĕ stabiléscă amĕruntele blocării. Acésta va dura până ce una din cele două puterĭ va arăta intenţiunea d'a se ridica blocarea.

Desbătêndu-se în camera francesă asupra bugetului ministrului de esterne, ministrulŭ Goblet vorbi despre *situaţiunea generală* şi dise, că Francia póte privi în faţa ei cu sânge rece. Francia nu ameninţă pe nimenea şi e destulŭ de tare, ca sĕ nu se témă de nicĭ o provocare. Ea nu pregătesce nicĭ o cucerire şi nu póte deştepta simţibilitatea nimĕrui. Guvernulŭ are sĕ apere demnitatea Franciei, fără a uita, că susţinerea păcii este celŭ mai supremŭ interesŭ alŭ ţĕrii. Combătêndŭ Goblet amendamentulŭ, care ţintea desfiinţarea ambasadei francese din Vaticanŭ, dise că, câtă vreme Francia trăesce sub regimulŭ concordatului, e necesarŭ sĕ întreţină relaţiunĭ cu Vaticanulŭ pentru disciplina clerului şi pentru numirea cardinalilorŭ şi episcopilorŭ. „Importanţa protectoratului francesŭ în Orientŭ cere, ca Francia sĕ stea în raporturĭ diplomatice cu Vaticanulŭ; protectoratulŭ nĭ-se dispută de către puterile rivale, din care causă amiciţia Papei e de mare preţŭ pentru noi. Papa are destule nĕcasurĭ, sĕ i-le mai sporimŭ acum şi noii? S'a disŭ dĕnnădile, că Papa numai pe Francia mai póte conta Asta nu'nsemnéză, că Francia ar puté

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(7)

Unŭ mortŭ între viĭ.

(Novelă englesescă.)

Spre scopulŭ acesta lordulŭ întroduse în camerile secrete ale castelului ómenĭ streinĭ, pe carĭ înainte de asta nu i-a mai vĕdutŭ nimenĭ.

După două sĕptĕmânĭ medicii conceseră Alicei sĕ facă o preumblare pe cărările parcului.

Oliver se simţia fericitŭ când conducea la braţŭ pe acéstă fiinţă frumósă, a cărei faţă era aşa de palidă, ca cerculŭ din prejurulŭ lunei.

„Oliver“, începù încetŭ Alice, „vino pe lângă lacŭ.“

„E departe Alice, te ostenescĭ până'acolo.“

„Sunt curiósă a vedé sălciile triste pe carĭ le iubescĭ atâtŭ de multŭ.“

Şi cum s'apropiau încetişorŭ de lacŭ, Alice observă sub crengile sălciilorŭ înălţându-se o statuă.

„Ce strălucesce colo, Oliver?“

„Indată vomŭ sosi acolo Alice, nicĭ eu nu sciu.“

Cum se apropiau, totŭ mai bine se putea deosebi frumósa statuă, ce era aşedată tocmai sub salcia tristă, de care se îndrăgi ea aşa de multŭ. Ea era o reminiscenţă din marmură albă, ce purta pe frunte unŭ nume încungiuratŭ de-o coronă de florĭ „Nu mĕ uita.“ In laturea stângă a statuei erau cioplite cu multă artă o inimă, ce ardea, şi o sabiă încoronată.

Alice, îndată ce privì statua, erupse într'unŭ plânsŭ amarŭ şi-şĭ plecă capulŭ pe sînulŭ lordului.

„Ţĭ-am spusŭ, Alice,“ şopti Oliver, „sĕ nu venimŭ la loculŭ acesta.“

Alice îşĭ ridică fruntea şi c'unŭ zimbetŭ tristŭ şi cu voce caldă dise:

„Dulcele meu Oliver, d-ta eştĭ celŭ mai nobilŭ omŭ pe lume.“

„Vino sĕ mergemŭ de-aicĭ Alice“, îi observă lordulŭ, „d-ta eştĭ încă slabă şi tóte astea nu-ţĭ facŭ bine. Acuşĭ la primăvéră, când aerulŭ e móle şi caldŭ, vomŭ veni în tóte dilele aicĭ. Statua acésta va fi altarulŭ amintirilorŭ d-tale.“

Statua era eternisarea lui O'Keŝry Reginald.

Alice de acum înainte vedea în lordulŭ cea mai sublimă fiinţă din lume, ale căruĭ gândurĭ şi simţirĭ suntŭ vrednice fiecare de a fi admirate.

Intr'o diminéţă ea s'apropiă singură de statuă şi mirarea ei îi fù peste mĕsură, când vĕdù pe lordulŭ îngenunchiatŭ înaintea marmorei recĭ.

Dumnedeulŭ meu, câtŭ îlŭ iubescĭ încă şi acum!“ grăi întristatŭ lordulŭ.

„Oh, Oliver, acésta nu e iubire, ci o durere nespusă pentru pierderea unui frate.“

„Care-ţĭ stăpânesce inima.“

„Nu Oliver, căcĭ şi durerea mea îşĭ are speranţele sale.“

„Şi anume?“

„Eu credŭ, că voiu afla o inimă asemenea celei ce o'am pierdutŭ!“

„Credĭ dta?“

„Deja am şi aflat'o.“

„Şi anume?“.

„A d-tale, Oliver“.

Alice îi întinse mâna cu graţiă şi tremurândŭ de fericire.

„Aşa-déră potŭ spera?“

„Ce, Oliver?“

„Implinirea dorinţei mele celei mai sfinte!“

„Care, anume?“

„Ca d-ta sĕ-ţĭ scimbĭ numele în „lady Worsfield.“

„Mylord, nu'mĭ este iertatŭ sĕ grăbescŭ pasulŭ acesta.“

„Va sĕ dică érăşĭ îmĭ refusĭ?“

„Nu, Oliver, eu n'aşĭ fi mai fericită ca atuncĭ, când ţĭ-aşŭ puté împlini dorinţa.“

Şi aicĭ, înaintea statuei lui Reginald Alice, sĕrută pe tênĕrulŭ lordŭ, în inima căreia fericirea astfelŭ crescea, încâtŭ i se părea o durere.

Din firea luĭ, Oliver nu era omŭ spulberaticŭ, dér totuşĭ apucă pe Alice de mijlocŭ şi fugi cu ea spre curte, unde bĕtrânulŭ Dumfort tocmai împărţia ordine slujitorilorŭ.

Elŭ i-se presentă bĕtrânului ca mire, ér pe Alice ca miresă şi nu lipsea decâtŭ binecuvêntarea părintéscă pentru care n'avea nevoiă de multă ostenélă.

Tăcutulŭ castelŭ din Manfries deveni dintr'odată lăcaşulŭ fericireĭ.

S'a făcutŭ logodna şi se lăţi îndată până şi în locurile cele mai depărtate vestea, că lordulŭ din Manfries, cunoscutŭ odată sub numele de „nemilosulŭ“

interveni, ca se'i restitue puterea luméscă; dér cu câtŭ mai multŭ jefnitŭ e Papa de puterea luméscă, cu atâta mai multŭ sĕ se onoreze Francia prin aceea, că ea nu 'şĭ micşoréză cu nimicŭ respectulŭ ce-lŭ are pentru înalta autoritate ce o are Papa." Amendamentulŭ a fostŭ respinsŭ şi bugetulŭ s'a votatŭ.

*

O telegramă din Petersburg, ce amŭ primit'o la 11 Noemvre n„ ne împărtăşise, că „Journal de St. Petersburg" impută unŭ mare gradŭ de nesciinţă acelora, carĭ credŭ, că *generalulŭ Gurco*, guvernatorulŭ Varşovei, a putută ţiné o *vorbire* atâtŭ de *rĕsboinică*, precum comunicaseră foile francese şi polone. Lucrulŭ stă astfelŭ: Intorcêndu-se din Rusia la postulŭ sĕu, ambasadorulŭ rusŭ din Berlinŭ Şuvalov, acesta se opri în Varşovia unde i-s'a datŭ unŭ banchetŭ. Cu acéstă ocasiune se ḑice, că generalulŭ Gurco ar fi ţinutŭ o vorbire de cuprinsulŭ, că „sufletulŭ sĕu e rĕsboinicŭ cu tótă situaţiunnea pacĭnică; Rusia e încunjurată numai de duşmanĭ, dér armata rusă, póte, décă ordonă Ţarulŭ, sĕ trécă în 24 óre peste amêndóuĕ graniţele, ea cunósce drumurile ce ducŭ la Viena şi la Berlinŭ."

Generalulŭ Harrison
noulŭ preşedinte alŭ Statelorŭ-Unite.

Noulŭ preşedinte alŭ Statelorŭ-Unite din America de Nordŭ, generalulŭ Benjamin Harison, s'a născutŭ la 1833. Buniculŭ sĕu a fostŭ William Henry Harrison, eroulŭ dela Tippecanoe, şi alŭ 9-lea preşedinte alŭ Statelorŭ-Unite. Străbuniculŭ sĕu, alŭ căruĭ nume îlŭ pórtă, era unulŭ dintre părinţiĭ patriei, adecă dintre bărbaţiĭ ale cărorŭ semnăturĭ ornéză originalulŭ proclamărĭi independinţeĭ. Homestead, unde s'a născutŭ Harrison, e situată în North Bend Ohio, câte-va mile la sudŭ de Cincinati. După ce a terminatŭ scólele din patria sa, s'a dusŭ la Universitatea din Oxford, unde şi-a luatŭ licenţa după treĭ anĭ. In Cincinati a fostŭ admisŭ ca advocatŭ fără a fi încă majorŭ, ba a avutŭ curajulŭ sĕ se căsătorescă. Tênĕrulŭ advocatŭ se mută la Indianopolis unde a rĕmasŭ până astăḑĭ.

Familia lui Harrison n'a trăitŭ tocmai în abondenţă, nicĭ când a ajunsŭ sĕ aibă clienţĭ mulţĭ. Veni rĕsboiulŭ civilŭ şi guvernatorulŭ Martonŭ îlŭ îndupleca sĕ plece la rĕsboiu cu o companiă de ómenĭ recrutaţĭ de dênsulŭ. Harrison înaintă în gradŭ, cu iuţéla obicĭnuită pe atuncĭ, deveni căpitanŭ şi apoi colonelŭ, dér nu avea ocasiune sĕ se distingă în vre-o luptă. Numai în ḑiua dela Resacea, 23 Ianuarie 1865, avŭ atâta norocŭ militarŭ, că generalulŭ Hooker îlŭ putŭ propune de generalŭ brigadier. Exteriorulŭ sĕu nu era de locŭ marţialŭ şi de aceea camarazii seĭ nu cruţau cu totŭ felulŭ de glume pe generalulŭ în etate de 30 de anĭ. De altă parte însĕ elŭ se bucura de tótă încrederea soldaţilorŭ seĭ şi se ḑice, că rareorĭ unŭ oficerŭ a arĕtatŭ atâta zelŭ în serviciu ca generalulŭ Benj. Harrison.

Terminându-se rĕsboiulŭ, Harrison se întórse la Indianopolisŭ, continuându'şĭ érăşĭ advocatura. Totodată se aruncă în vêrtejulŭ politicŭ şi iată că astăḑĭ îlŭ vedemŭ în fruntea Statelorŭ-Unite!

SCIRILE ḐILEI.

Noua listă a *viriliştilorŭ din comitatulŭ Murĕşŭ-Turda* conţine 154 de virilişti, între carĭ dintre Românĭ aflămŭ pe d-niĭ advocaţĭ Mihailŭ *Orbonaşŭ* şi Patriciu *Barbu* din Reghinŭ, Dănilă *Harşia*, preotŭ în Milăşelŭ, Dr. Absolonŭ *Todea*, advocatŭ în Reghinŭ, Vasilie *Hosu*, protopopŭ în Têrgulŭ-Mureşului, Marcu *Cetăţênŭ* subjude r. în pensiune din Reghinŭ, Vasiliu *Viciu*, Demetriu *Viciu* şi Iosifŭ *Covrigŭ*, toţĭ treĭ proprietarĭ în Miraşteu, şi Ioanŭ *Manŭ* jun., proprietarŭ în Riciulŭ de Câmpiă. In seria viriliştilorŭ mai aflămŭ unele nume românescĭ, ca Scridon Coroianŭ din Riciulŭ de Câmpiă şi alţiĭ, despre carĭ însĕ nu scimŭ cu siguritate, décă putemŭ sĕ'ĭ numĕrămŭ între Românĭ, orĭ nu.

* *

Din *Făgăraşŭ* se anunţă, că de câteva ḑile s'a ivitŭ acolo pojarulŭ, scarlatina şi difterita. Şcóla evangelică s'a şi închisŭ pentru câteva ḑile, din causă că băiatulŭ învĕţătorului a muritŭ de pojarŭ.

* *

Ni-se scrie din Cluşiu: „*D-lŭ Dr. Ioanŭ Farcaşŭ*, fiulŭ protopopului gr. c. din Secŭ, în 7, 8 şi 10 Noemvre a. c. a făcutŭ censura advocaţială la tabla reg. din Têrgu-Mureşului cu succesŭ strălucitŭ. Cancelaria advocaţială şi-o va deschide în Deşiu. In cercurile române D-lŭ advocatŭ este deja de multŭ cunoscutŭ ca unŭ tînĕrŭ românŭ fórte talentatŭ şi cu caracterŭ firmŭ."

'I dorimŭ succesŭ bunŭ în noua carieră.

* *

Se ḑice, că dela 15 Noemvre va apăré în Bucurescĭ o revistă politico-literară sub direcţiunea d-luĭ *Mihailŭ Eminescu*. Numele ei va fi *Fântâna Blandusiei*.

* *

„Românulŭ" e informatŭ, că *Rusia* va face în primă-véra viitóre o nouă liniă ferată prin Basarabia. Ea se va construi în urma avisului statului majorŭ.

* *

Guvernulŭ românŭ a cerutŭ dela guvernulŭ austro-ungarŭ estradarea individului Schildhaus, născutŭ în Cracovia, condamnatŭ în România la doi anĭ închisóre pentru mai multe fapte sĕvârşite de elŭ, precum scrie „Românulŭ".

* *

O telegramă din *Triest* comunică: Cererea reuniunei şcolare italiane „Pro-Patria", de a da la 18 Noemvre n. o representaţiune teatrală estraordinară în folosulŭ reuniunei, avêndŭ a se juca drama „Oreste" de Alfieri cu concursulŭ lui Tommaso Salvini (actorŭ italianŭ vestitŭ), a fostŭ respinsă de guvernatorŭ sub pretextŭ, că s'ar puté turbura ordinea publică. La 18 se ţine şi congresulŭ reuniunei „Pro-Patria" în Triest."

* *

Facultatea teologică a universităţiĭ *din Giessen* a conferitŭ principelui *Bismarck*, cu ocasiunea aniversăriĭ ḑilei nascerei lui Luther, demnitatea de *doctorŭ în teologiă*.

* *

„*Deutsche Post*", care apare în loculŭ fostului ḑiarŭ „Deutsche Wochenschrift" şi apĕră interesele Germanilorŭ în streinătate, e *opritŭ* d'a mai intra *în Rusia*, fiindcă între Germanii din provincile baltice avea unŭ mare numĕrŭ de cetitorĭ.

Afacerea voluntarilorŭ pe unŭ anŭ.

Sub titlulŭ „*esamenulŭ voluntarilorŭ pe unŭ anŭ şi Ardealulŭ*" scrie „Pesti Naplo" în numĕrulŭ sĕu dela 11 Noemvre a. c. între altele:

„Proiectulŭ de lege militarŭ a pusŭ în uimire societatea ardeleană, stabilind că de aci încolo acei voluntarĭ, carĭ nu vorŭ depune esamenulŭ de oficerŭ, sĕ servéscă încă unŭ anŭ dreptŭ pedépsă.

„Décă e lipsă neapĕrată de oficerĭ şi décă voiescŭ sĕ îndulcéscă tinerimei maghiare cariera militară, atuncĭ acésta nu se póte ajunge prin legĭ atâtŭ de violente, ci regimentele unguresci sĕ fiă comandate unguresce şi totulŭ sĕ mérgă în limba maghiară. Ómeniĭ esperţĭ spun, că acésta s'ar puté face fără turburarea conglăsuireĭ. In casulŭ acesta se vorŭ găsi destui oficerĭ maghiarĭ, şi junimea nu se va înstreina de cariera militară. Dér pe câtŭ timpŭ la miliţiă tóte vorŭ merge în limba germană, junimea maghiară se va îndĕrĕtŭ dela acéstă carieră. Sêmţulŭ naţionalŭ nu se póte suprima cu puterea! Unŭ tênĕrŭ maghiarŭ însĕ nu se póte simţi bine acolo, unde tóte mergŭ numai în limba germană".

„Dér décă nu se póte împlini acéstă dorinţă vechiă a naţiunei, atuncĭ sĕ rĕmână mai bine în vigóre vechiulŭ sistemŭ, pentru ca numai acela sĕ depună esamenulŭ de voluntarŭ, care voiesce. Şi voimŭ sĕ arĕtămŭ şi causele pentru ce."

„Marea massă a tinerimei maghiare cunósce limba germană numai încâtŭ a putut'o învĕţa în scólă. Acéstă cunoscinţă însĕ, precum arată esperienţa, nu trece peste simpla cetire. Suntŭ atâtea obiecte în scólă, încâtŭ nimenĭ nu se póte îndeletnici acolo de a-şĭ câştiga o abilitate în limba germană.

„Viéţa socială din Ardélŭ nu se póte asemĕna cu cea din Ungaria. In oraşele maghiare din Ardealŭ, afară de Cluşiu, abia poţĭ auḑi pe cineva, care sĕ vorbéscă într'o limbă străină, afară de vr'unŭ oficerŭ. Têrgulŭ-Murĕşului, Odorheiulŭ, Aiudulŭ, Deeşulŭ, Turda, Gherla, Elisabetopole, Christurul sĕcuiesc, Kezdi-Oşorheiulŭ, Csikszereda şi alte oraşe mai micĭ suntŭ tóte oraşe curatŭ maghiare (De când şi Gherla, Deeşulŭ, Turda, Elisabetopole? — Red. Gaz.) Unŭ străinŭ trebue sĕ se prăpădéscă acolo, décă nu învéţă unguresce, căcĭ cu limba germană nu póte trăi. In cele mai multe din aceste oraşe suntŭ gimnasii superióre sĕu inferióre; deórece tinerimea care învéţă acolo n'aude nicăirĭ o vorbă germană, ea'şĭ póte câştiga fórte puţine cunoscinţe din limba germană."

„Dér nicĭ în Cluşiu nu stă lucrulŭ altfelŭ la marea massă a tinerimei. Şi în Cluşiu societatea şi numele fiăcăreĭ prăvălii (sic!) suntŭ esclusivŭ maghiare. Celŭ ce nu scie ungaresce se sémte de totŭ părăsitŭ. Fetele părinţilorŭ mai avuţĭ sciu, ce e dreptŭ, fără esceptiune nemţesce, dér dintre fiĭ abia numai unŭ micŭ contingentŭ. Causa este că fetele mergŭ în asemenĭ institute private, de carĭ suntŭ mai multe în Cluşiu, unde instrucţiunea se face în limba germană şi unde se preferă încă limba francesă."

„Dér scolarii, carĭ cercetéză cele treĭ gimnasii superióre, séu scóla civilă séu alte institute, nu vĕdŭ aicĭ nicăirĭ vr'o scădere în necunoscinţa limbei germane, dér abia învéţă ceva dintr'ânsa în institute, şi le absolvéză aşa că strictŭ luatŭ nu sciu nimicŭ nemţesce. O esceptiune facŭ numai aceia, a căror părinţĭ potŭ ţiné instructorĭ în casă."

„Nu se potŭ dér pune oraşele ardelene în aceeaşĭ categoriă cu Budapesta, Pojunŭ, Caşovia, Aradŭ etc.! Aceste şi alte oraşe unguresci suntŭ centre marĭ de comerciu, unde cunoscinţa esclusivă a limbei maghiare nu este totdéuna de ajunsŭ. Dér oraşele în Ardélŭ se potŭ numi şi acum mai curêndŭ *patriarchale* séu orĭ şi ce alta, numai comerciale nu. Şi unde se arată comerciulŭ, ca în Cluşiu, acesta are caracterŭ esclusivŭ maghiarŭ, căcĭ altfelŭ nu póte esista (sic!)"

„Care va fi în asemenĭ împrejurărĭ resultatulŭ finalŭ alŭ celeĭ mai nouĕ legĭ militare? *Germanisarea în stilŭ mare*.

---

s'a logoditŭ c'o fată tênĕră frumósă, dér sĕracă. Lucru naturalŭ, că lumea, aşa ḑisă mare, îşĭ rîdea de acésta..

Lordulŭ însĕ nu'şĭ bătea capulŭ cu flécurile lumei marĭ. Ḑilele lui erau pline de fericire, aducêndu'i fiăcare din ele totŭ mai nouĕ bucurii, şi visurĭ totŭ mai nouĕ.

Alice împlini tóte dorinţele lordului şi se împăcă cu sórtea, căcĭ de, ea în loculŭ pierderei trecute a făcutŭ o altă isbêndă totŭ aşa de valorósă, cum dintr'o miiă décă unuia i-se întêmplă.

Ei pururea petreceau împreună şi cea mai mare bucuriă o simţeau când eşiau cu roibii la călăritŭ cu carĭ ocasiunĭ fórte adeseorĭ vedeau cimiterulŭ unde odinióră s'au întêlnitŭ şi s'au despărţitŭ aşa fără de voiă.

S'apropia primăvéra. Lordulŭ se simţea celŭ mai fericitŭ omŭ din lume. Cam pe vremea acésta era hotărîtă ḑiua cununiei şi tocmai atuncĭ înceta şi anulŭ de doliu alŭ Alicei după Reginald. Arborii înmuguriţĭ, sălciile înflorite, paserile cântăreţe şi aerulŭ blândŭ şi dulce ce se iviau cu primăvéra, tóte, tóte îi vorbiau lui Oliver de fericirea lui viitóre.

Abia aştepta momentulŭ, ca, plecatŭ pe sînulŭ plinŭ de graţii alŭ iubitei sale, sĕ-i spună: „Oh, iubita mea femeiă, care m'ai învĕţatŭ sĕ iubescŭ şi mi-ai făcutŭ sĕ-mĭ fiă ḑilele mai dulcĭ, fiă fericirea ta întotdéuna aşa de mare, câtŭ de mare este iubirea mea pentru tine."

Décă se întêmpla sĕ fiă singurĭ, nu vorbeau decâtŭ de planurile viitorului.

Lordulŭ vorbea despre plăcerile Londrei, despre sesónele ei sgomotóse, despre musicele clasice, despre balurile mascate, despre seratele şi viéţa strălucită dela curte; dér Alice nu doria din acestea nimicŭ. Mai mare fericire îi făcea ei aicĭ statua unui mortŭ şi iubirea unui viu, decâtŭ tóte strălucirile capitalei.

Intr'o ḑi steteau amêndoi pe balconulŭ pavilonului din grădină şi admirau reînviera naturei. Orisonulŭ era curatŭ, cerulŭ devenia din ce în ce mai vênătŭ şi se putea auḑi pe arborii înmuguriţĭ câte-o pasere cântândŭ frumósei ḑile cântece de laudă, pe când raḑele sórelui pĕtrundeau prin aerulŭ celŭ plăcutŭ. Pretutindenea se vedea speranţa şi bucuria reînvierii naturei.

Alice cu unŭ zîmbetŭ dulce grăi:

„Dumneḑeule, ce frumósă e primăvéra! Privesce mica vălcea, câtă bucuriă se revarsă în picurii ei de apă, limpede ca cerulŭ, desbrăcată de haina gheţósă a iernei. Privesce colo în depărtare coliba ciobanului, turmele cu lână bogată şi ascultă clopotulŭ din amurgulŭ serii. Ce bine va fi nu peste multŭ!"

„Şi ce ai ḑice, Alice, décă după cununia nóstră amŭ merge din Manfries spre ţĕrile din rĕsăritŭ, décă amŭ căuta ruinele cetăţilorŭ, în carĭ au palpitatŭ inimile lui Romeo şi Iulia în cea dintâiu iubire. Décă amŭ călĕtori pe lagunele din Veneţia privind marea înstelată şi ascultândŭ cântecele luntraşilorŭ, şi-am vedea popórele strĕine, regiunile necunoscute, clasicitătile şi tóte acestea prin telescopulŭ fericitorŭ alŭ dragostei?

„Ce fericiţĭ am fi noi acolo!" ḑise c'o vóce simpatică Alice.

„Eu orĭ şi unde voiu fi acolo, unde veĭ fi d-ta."

„Da, da Oliver, şi eu voiu fi, pentru-că d-ta pretutindenea mĕ însoţescĭ."

Tinĕrulŭ lordŭ într'aceea o strinse frumosŭ la pieptulŭ sĕu, şi ea, roşindu-se, asculta bătăile inimei lui.

Amêndoi tăceau, căcĭ era clipa când fericirea inimei nu potŭ spună vorbele.

Alice privi deodată spăriósă în susŭ. In minutulŭ acesta se smulse c'o repeḑiciune împuitóre din braţele lui, sângele'i eşi în obrajĭ şi tremurândŭ ca vérga abia putŭ esprima cuvintele:

„Dumneḑeule sfinte! Étă Reginald!"

Lordulŭ se simţia deprimatŭ, nu putea nicĭ gândi, nicĭ vorbi mai multŭ. Privi cu ochĭ scânteiătorĭ spre uşa în deschiḑătura căreia sta unŭ tînĕrŭ palidŭ ca céra.

Streinulŭ sta nemişcatŭ ca o statuă şi numai buzele lui mişcătóre, ochii lui plinĭ de focŭ şi pieptulŭ ce-i crescea şi descrescea cu fiăcare suflare, îlŭ trădau că e viu.

„Milord", începŭ elŭ cu voce tremurătóre! „iartă-mĕ, că am fostŭ aşa de uşuraticŭ...."

Oliver îlŭ privia, mişcatŭ în întrégă fiinţa lui, ca pe unŭ cheruvimŭ ce stă în pragulŭ paradisului, ca sĕ-lŭ alunge de-acolo îndĕrĕtŭ.

„D-ta eştĭ O' Keary Reginald?" întrebă lordulŭ, tremurândŭ de realitatea lucrului.

„Da, Milord!"

Nu suntemŭ preocupaţĭ faţă cu limba germană; dér ca Ardelenĭ nu putemŭ uita nicĭ de aceea, *câte greutăţĭ marĭ nu avemŭ spre a puté maghiarisa. Legea privitóre la studiulŭ limbeĭ maghiare în şcólele poporale nu póte arăta nicĭ unŭ succesŭ.* Şi ce sĕ vedĭ, ca şi când toţĭ în Ardealŭ arŭ sci unguresce, guvernulŭ îşĭ ia unŭ avêntŭ şi de dragulŭ protegiării limbeĭ germane voiesce sĕ frângă caracterulŭ maghiarŭ în oraşele nóstre".

„Sĕ nu ne jucămŭ cu cuvintele! Depunerea esamenuluĭ de oficerŭ silitŭ va duce lucrurile aicĭ. E numai vorbă gólă că esamenulŭ se póte depune şi în limba maghiară. Se póte în adevĕrŭ, însĕ numai atuncĭ, décă candidatulŭ nu se póte esprima bine în limba germană. Acésta însemnéză însĕ, că totuşĭ trebue sĕ scie nemţesce, căcĭ altfel nu s'ar puté esprima niciodată în limba germană".

„In fine atragemŭ atenţiunea deputaţilorŭ noştri încă asupra unuĭ punctŭ. Junimea ardeleană cu puţine esceptiunĭ este săracă. Pentru ea este o adevĕrată cestiune de viéţă de a-şĭ puté câştiga pânea câtŭ maĭ curêndŭ. Vorŭ lua-o deputaţiĭ şi în prima liniă deputaţiĭ ardelenĭ pe consciinţa lorŭ, ca o parte a tinerimeĭ nóstre, pentru că nu birue limba germană, sĕ fiă înşirată în oştire şi pe doi séu treĭ anĭ, ca spre paguba lorŭ şi a părinţilorŭ lorŭ sĕ fiă scoşĭ şi maĭ departe din cariera lorŭ? Destulŭ de aspru a lovitŭ pe tineriĭ maĭ săracĭ ordonanţa ministrului Trefort, după care cel ce cercetéză universitatea nu póte fi primitŭ nicĭ ca scriitorŭ undeva, pentru ca sĕ nu-şĭ negligeze prelegerile. Chiar şi acuma voluntarulŭ pe unŭ anŭ trebue sĕ-şĭ întrerupă studiile universitare în timpulŭ serviciuluĭ sĕu. In cele din urmă, décă nu vor depune esamenulŭ de oficer vor fi înstrăinaţĭ de universitate, încă doi, treĭ anĭ."

„Maghiarimea ardelénă va urmări cu atenţiune desbaterea proiectuluĭ de lege militarŭ şi-şĭ va însemna numele acelora dintre deputaţiĭ Ardealuluĭ, carĭ vorŭ jertfi cu atâta uşurinţă pe tinerii lorŭ".

După aceste espectorărĭ maghiare-ardelenescĭ ale fóieĭ şoviniste din Pesta, este de interesŭ pentru cetitoriĭ noştri sĕ cunóscă şi *rĕspunsulŭ* ce l'a datŭ *ministrulŭ de honvedĭ br. Fehervary* deputaţiuneĭ *studenţilorŭ universitarĭ ungurĭ*, carĭ s'au dusŭ şi la dênsulŭ cu *petiţiunea* în contra legeĭ militare. Rĕspunsulŭ baronuluĭ Fejervary conţine aserţiunĭ fórte remarcabile asupra *necesităţeĭ limbeĭ germane ca limbă a armateĭ.* Ĕtă ce a ḑisŭ d-lŭ Fejervary:

„Veţĭ sci, domniĭ meĭ, că atâtŭ guvernulŭ, câtŭ şi în specialŭ ministerialŭ de rĕsboiu a avutŭ totdéuna înaintea ochilorŭ sĕĭ interesele junimeĭ inteligente a ţĕriĭ. Căcĭ dóră tinerimea inteligentă a ţĕriĭ este chiămată de a conduce naţiunea în unire cu coróna în timpŭ de pace, ca şi în momentulŭ pericululuĭ. Nu trăimŭ aḑĭ în asemenĭ timpurĭ, când este de ajunsŭ numaĭ însufleţirea spre a face trébă. Numaĭ de aceea pentru că trebue sĕ păşimŭ armaţĭ faţă cu pericululŭ, amŭ fostŭ constrînşĭ de a primi acele puncte în proiectŭ. De aceea, domnilorŭ, nu ascultaţĭ de vorbele unorŭ agitatorĭ singuraticĭ, că de aceştia şi malcontenţĭ se află pretutindenĭ în lume. Douĕḑecĭ de anĭ de esperinţă m'au condusŭ pe mine şi pe ministrulŭ de rĕsboi la compunerea acestuĭ proiectŭ, şi credeţi'mĭ, că junimea, care satisface datoriilorŭ eĭ soldăţescĭ, nu servesce atâta oştireĭ, câtŭ maĭ multŭ naţiuneĭ. Amŭ îngrijitŭ de aceea, ca junimea maĭ inteligentă, décă, precum de sine se'nţelege, va observa disciplina şi rigórea militară, sĕ nu fiă espusă la nicĭ-o vexaţiune; aceia însĕ, carĭ nu voiescŭ sĕ satisfacă datorieĭ lorŭ séu nu iau în seriosŭ serviciulŭ militarŭ, nu se potŭ împărtăşi de nicĭ o esceptiune deórece favorile trebue sĕ fiă meritate."

„Greutăţĭ limbistice nu vorŭ esista. Vomŭ pretiode numaĭ atâta cunoscinţă a limbeĭ germane, câtŭ este neapĕratŭ de lipsă pentru serviciu, în celelalte tóte vorŭ rĕmâné ungurescĭ. Şi'n adevĕrŭ, *putemŭ pretinde, ca unŭ omŭ inteligentŭ într'unŭ statŭ, ca alŭ nostru, unde naţionalităţile între olaltă comunică maĭ cu sémprin mediulŭ limbeĭ germane, sĕ scie mĕ carŭ strictulŭ necesarŭ din acestŭ idiomŭ.* Din causa amintită *limba armateĭ nu póte fi alta decâtŭ cea germană.* Fiţĭ liniştiţĭ, guvernulŭ şi ministrulŭ de rĕsboiu vĕ vorŭ concede tóte favorurile posibile. Dér *promisiunĭ positive* — veţĭ recunósce înşi-ve — *nu vĕ potŭ face,* căcĭ ceea ce stă în proiectŭ corĕspunde convingereĭ mele, şi pentru a mea convingere mĕ voiu întrepune înaintea foruluĭ chiămatŭ.

După ce li-a vorbitŭ astfelŭ studenţilorŭ, ministrulŭ Fejervary a datŭ mâna fiecăruia din eĭ şi tineriĭ s'au depărtatŭ apoĭ ca opăriţĭ dela audienţă.

„Aşa-déră d-ta trăescĭ?"

„Durere, Milord, încă trăescŭ!"

„Şi te dóre pe d-ta acestŭ traiu?"

„Oh, Milord, de ce mĕ întrebĭ despre asta, când sciu, că femeea care ţĭ-este acum miresă, odinioră m'a iubitŭ!"

In cuvintele acestea ale cavaleruluĭ se coprindea atâta durere, încâtŭ lordulŭ, mişcatŭ adêncŭ, îĭ rĕspunse:

„Sir, femeea acésta ş'acuma te iubesce!"

Reginald privia spre lordŭ, cuprinsŭ de mirare.

„Da, Sir", continuă elŭ, „inima eĭ a rĕmasŭ totŭ a d-tale şi numaĭ mâna este a mea".

„Ce grăescĭ d-ta?" întrebă turburatŭ Reginald păşindŭ spre lordulŭ.

„Numaĭ încetŭ", îĭ observă acesta, „căcĭ Alice e fórte simţitóre, bagă de sémă sĕ n'o trezescĭ."

Reginald căḑu la piciórele femeeĭ şi c'o durere fericitóre îĭ privi faţa albă şi graţiósă şi ochiĭ eĭ închişĭ.

Iubirea acesteĭ femeĭ pentru elŭ este unŭ paradisŭ perdutŭ.

(Va urma.)

Corespondenţa „Gazeteĭ Transilvanieĭ"

Selagiu, 7 Noemvre 1888.

Cam de unŭ deceniu încóce preoţimea română gr.-catolică din Selagiu, pĕtrunsă de sublimitatea chemăreĭ sale, dă semne puternice de viéţă pe terenulŭ sacru alŭ carierei îmbrăţişate, căcĭ pe lângă aceea, că delătură cu energiă tóte obstaculele ce i-se opunŭ în ale religiuneĭ şi moralităţiĭ de fiiĭ seculuĭ luminieĭ şi alŭ civilisaţiuneĭ, ca adevĕraţĭ apostolĭ emuléză unulŭ cu altulŭ în împlinirea faptelorŭ mĕreţe religióse.

Uneĭ asemenea fapte fuĭ martorŭ şi eu în 7 Noemvre a. c. când biserica română gr. cat. din Pereceiu în unŭ intervalŭ scurtŭ de 4 anĭ şi-a luatŭ rĕmasŭ bunŭ pentru totdéuna dela dĕlulŭ, care póte de seculĭ i-a datŭ adăpostŭ, şi desbrăcându-se de ornatele'ĭ vechĭ, ca prin minune s'a aşeḑatŭ în mijloculŭ satuluĭ în ornamente strălucite, ca astfelia reedificarea pe pétră tare sĕ fiă démnă de misiunea ce o are aicĭ pe pământŭ, ca maica şi casa luĭ Dumneḑeu şi fala credincioşilorŭ din Pereceiu. Ḑeu ca prin minune, căcĭ înainte de 4 anĭ era numaĭ în nobila intenţiune a zelosuluĭ şi energiosuluĭ Protopopŭ de acolo Ioanŭ Cosma, care de unŭ şirŭ lungŭ de anĭ se cugeta, cum s'ar putea face şi în parochia sa o biserică démnă de cultulŭ divinŭ şi corĕspunḑĕtóre poporaţiuneĭ şi seculuiuĭ în care trăimŭ, când ĕtă că deodată dorinţa şi intenţiunea începŭ a deveni realitate, nobilulŭ apostolŭ se sacrifică însuşĭ pe sine şi dete grădina de legumĭ, ce o avea la parochiă, ca locŭ pentru edificarea noueĭ bisericĭ şi în faţa antistieĭ bisericescĭ subscrise 100, ḑi una sută fl. v. a., făcêndu-se astfelŭ pe sine celŭ dintâiu contribuitorŭ spre realisarea scopuluĭ sântŭ; căcĭ e de însemnatŭ, că afară de dorulŭ de a avé óre-când biserica din materiă solidă, nu era altceva, nicĭ baremĭ unŭ cruceriu. Esĕmplulŭ protopopuluĭ îlŭ imitară numaĭ decâtŭ încă vre-o 12 inşĭ dintre poporenĭ, şi astfelŭ în anulŭ primŭ se făcŭ posibilă adunarea materieĭ, apoĭ, prin energia protopopuluĭ şi contribuirea tuturorŭ poporenilorŭ cu încetulŭ şi nu fără nĕcasurĭ în urmă se termină lucrulŭ şi astfelŭ sosi ḑiua de bucuriă atâtŭ pentru bărbatulŭ meritelorŭ, câtŭ şi pentru poporulŭ credinciosŭ românŭ din Pereceiu.

La 9 óre clopotele din turnulŭ minunatŭ au sunatŭ prima dată anunţândŭ credincioşilorŭ din locŭ sosirea ḑileĭ de multŭ dorite a consacrăreĭ bisericeĭ, şi poporaţiuneĭ române din giurŭ ca sĕ grăbéscă spre a fi de faţă la sĕrbătórea mĕréţă, care va rĕmâné însemnată cu litere de aurŭ în analele vieţiĭ bisericescĭ a Pereceiuluĭ.

La 10 óre Reverendissimulŭ domnŭ vicariu Alimpiu Borboloviciu, plenipotenţiatŭ de Ilustritatea Sa d-nulŭ Episcopŭ alŭ Gherleĭ, însoţitŭ de 10 preoţĭ asistenţĭ, care de care în maĭ frumóse ornamente îmbrăcatŭ, începe mĕreţulŭ actŭ alŭ consacrăreĭ şi cu versulŭ sĕu suavŭ înălţândŭ şi binecuvêntândŭ ziduluŭ de biserică a mareluĭ Dumneḑeu storse lacrimĭ de bucuriă din ochiĭ poporuluĭ adunatŭ. Apoĭ se ivesce pe catedră onoratulŭ domnŭ preotŭ din Siciu Ioanŭ Serbu, care prin o cuvêntare de totŭ frumósă arătă destinaţiunea sf. maice bisericĭ aicĭ pe pĕmêntŭ, că afară de biserică nu se dă mântuire, că în sf. biserică tótă classa de ómenĭ îşĭ póte afla mângăerea şi pacea cea atâtŭ de dorită a sufletuluĭ sĕu. Urmă apoĭ sf. liturghiă la finea căreia Revd. domnŭ vicariu ceti autografulŭ Ilustrităţeĭ Sale Părintelui Episcopŭ, în alŭ căruĭ nume dădŭ binecuvêntare celorŭ adunaţĭ în numĕrŭ cam de 2000.

Apoĭ eşirămŭ şi ne aşeḑarămŭ la masa ospitală a domnuluĭ protopopŭ, unde nu lipsiră nicĭ toastele, între carĭ Rev. d-nŭ vicariu a ridicat în onórea şi sănĕtatea Ilustrităţeĭ Sale Episcopuluĭ diecesanŭ. Urmă apoĭ petrecere cu jocŭ la finea căreia ne-amŭ despărţitŭ ducêndŭ fiĕcare cu sine cea maĭ plăcută amintire, rugândŭ pe Dumneḑeu ca preoţimea română selagiană sĕ rĕmână şi maĭ departe zelósă şi sĕ nu încete a ridica după putinţă bisericĭ nouĕ în loculŭ celorŭ vechĭ, căcĭ biserica e gloria şi fala poporuluĭ română.

Z.

Literatură.

Niţă Dragă, schiţă din viéţa unuĭ muncitorŭ, de I. C. Panţu, a eşitŭ în broşură de 76 pagine octavŭ, cu preţulŭ de 20 cr.

Logofĕtulŭ Mateiu, novelă de acelaşŭ autorŭ, o broşură de 105 pagine octavŭ, cu preţulŭ de 40 cr.

Amêndouĕ novelele se află de vêndare la libraria N. I. Ciurcu în Braşovŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Impuşcatŭ. Gendarmeria a datŭ între Boiţa şi Porceştĭ de urma unuĭ hoţŭ de caĭ vestitŭ, care însĕ isbuti sĕ scape tocmai când era sĕ fiă prinsŭ. Hoţulŭ o luă la fugă către Boiţa şi nevoindŭ sĕ se oprésca la provocarea gendarmilorŭ, fù impuşcatŭ de aceştia căḑêndŭ mortŭ la pĕmêntŭ.

Furtŭ şi omorŭ. Se scrie din Seghedinŭ: Bogatulŭ economŭ Stefanŭ Tisoczki (Dirizs) din Kistelek, în vêrstă de 80 de anĭ, şi soţia sa în vêrstă de 78 de anĭ, au fostŭ omorîţĭ Sâmbătă nóptea, în sĕptĕmâna trecută, în modŭ înfioratŭ. Tisoczki ţinea în arêndă cârciuma arendaşuluĭ regalieiorŭ. Sâmbătă séra se duse bĕtrâna în vecinătate, ca sĕ aducă piftiĭ (recĭ, cotoróge) pentru cincĭ Slovacĭ, carĭ se aflau în cârciumă. Bĕtrâna se duse cu piftiile acasă. Din acelŭ momentŭ ceĭ doi bĕtrânĭ n'au maĭ fostŭ vĕḑuţĭ. Nedeschiḑêndu-se diminéţa cârciuma, pela 11 óre a. m. fù spartă uşa şi bĕtrâniĭ fură găsiţĭ morţĭ în odaia de durmitŭ. Dulapurile erau sparte şi mobila stricată. Dintr'unŭ dulapŭ lipseu, cum se ḑice, vr'o 600 fl. Despre ucigaşĭ lipsesce orĭ-ce urmă, cu tóte că gendarmeria i-a căutatŭ prin împrejurimea întrégă Dumineca tótă ḑiua. Ucigaşiĭ au fostŭ căutaţĭ şi la têrgulŭ din Majsa, dér fără resultatŭ. Procuratura din Budapesta fiindŭ încunosciinţată pe cale telegrafică despre acestŭ omorŭ a arestatŭ doi indivіḑĭ, pe carĭ conducĕtorulŭ postuluĭ de gendarmeriă îĭ bănuesce a fi autoriĭ crimeĭ.

Cununiă.

Domnulŭ *Arsenie Vlaicu*, profesorŭ la şcóla comercială română din locŭ, şi domnişóra *Virginia C. Iuga*, nepóta distinsuluĭ şi veteranuluĭ nostru publicistŭ George Bariţiu, îşĭ vorŭ serba cununia Dumineca în 6 (18) Noemvre în biserica Sf. Nicolae din locŭ.

Adresămŭ tinereĭ pĕrechĭ cele maĭ sincere felicitărĭ!

* *

Elena Poparadu, fica D-luĭ căpitanŭ pens. Mih. Poparadu din Poşorta, şi *Valeriu P. Comşa* din Copăcelŭ, teologŭ abs. de Blaşiu, îşĭ vorŭ serba cununia Joi în 22 Noemvre st. n la 11 óre a. m. în biserica gr.-cath. din Poşiorta.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Budapesta, 16 Noemvre. Comisiunea pentru armată a camereĭ deputaţilorŭ a primitŭ în generalŭ proiectulŭ noueĭ legĭ militare.

Berlinŭ, 16 Noemvre. *Situaţiunea politică ameninţă a se desfăşura maĭ neamicală.* Cu tóte afirmările reciproce, se asigură, că aci se consideră facerea împrumutuluĭ de 500 milióne francĭ de cătră Rusia ca fiindŭ destinată *pentru scopurĭ de înarmărĭ. Momentŭ neliniştitorŭ* este şi scirea despre marile schimbărĭ în dislocarea corpurilorŭ de armată rusescĭ, care suntŭ declarate ca fiindŭ făcute *pentru întărirea trupelorŭ dela graniţa vestică. E nendoiosŭ, că garnisónele din districtele vestice au fostŭ din nou întărite încă cu douĕ divisiunĭ de infanteriă şi că suntŭ disponibile pentru acelaşĭ scopŭ încă douĕ-treĭ divisiunĭ de trupe rusescĭ.*

Bruxella, 16 Noemvre. Cu ocasiunea primireĭ uneĭ deputaţiunĭ, *Regele a descrisŭ situaţiunea Europeĭ ca fiindŭ plină de periculŭ.*

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ

din 15 Noemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.38	Vênd.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ	„	9.64	„	9.68
Lire turcescĭ	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5·72
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	125.—	„	126.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 14 Noemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.15
Renta de hârtiă 5%	92.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.25
Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.70
Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	116.50
Bonurĭ rurale ungare	104.70
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.40
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.80
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	131.—
Losurile pentru regularea Tiseĭ şi Seghedinuluĭ	123.50
Renta de hârtiă austriacă	82.10
Renta de argintŭ austriacă	82.75
Renta de aurŭ austriacă	110.20
Losurĭ din 1860	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	876.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	301.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	306.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	$9.65^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane	59.25
Londra 10 Livres sterlinge	131.95

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Domnii, ce se abonézā din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. i

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că ma avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei", precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ